

Schriftelijke vragen (art. 39 Reglement van Orde)

Aan de voorzitter van Provinciale Staten van Gelderland

Datum : 27-09-2023

Van : Eric van Kaathoven

Onderwerp: Varend ontgassen en installaties om dat te voorkomen

Inleiding

Ontluchten van binnenvaart tankers in binnenwateren vindt nog steeds op grote schaal plaats. En schippers maken zich nog steeds zorgen of op 1 juli 2024 als het verbod op varend ontgassen ingaat er wel voldoende ontgassingsinstallaties zijn. Zie onder andere het bericht in de Gelderlander van afgelopen maandag: <https://www.gelderlander.nl/arnhem/hans-doet-wat-weinig-schippers-durven-en-komt-in-verzet-ik-vertik-het-om-giftige-stoffen-de-lucht-in-te-blazen~a65a6923/>

Tankers vervoeren jaarlijks 199 miljoen vloeistoffen over de rivieren. Hiervan is een groot gedeelte giftig (bijvoorbeeld Nafta, Benzeen). Bij het vervoer ontsnapt normaal gesproken zo'n 1% hiervan, maar daarnaast kunnen tankers onbestraft hun tankers ontgassen (restanten laten vervliegen door de luiken te openen) in diverse 'groene' gebieden langs onze rivieren en kanalen. In deze zogenaamde 'groene zones' wonen echter mensen, en ook de natuur komt in contact met deze gassen die neerslaan. Ook het personeel op schepen wordt daarnaast onvoldoende beschermd.

Vanwege de schade aan natuur en volksgezondheid is het varend ontgassen verboden in buurlanden Duitsland en België. In deze landen wordt gehandhaafd en zijn er installaties waar tankers tegen betaling veilig worden schoongemaakt. In Nederland is er maar een gecertificeerde installatie (ATM in Moerdijk).

De Nederlandse overheid heeft een grondwettelijke taak om haar eigen bewoners en het milieu te beschermen. Lozen van giftige stoffen rechtstreeks in het water is dan ook verboden, maar lozen in de lucht wordt vooralsnog gedoogd. Schippers die wel hun schepen willen laten schoonmaken hebben het moeilijk omdat ze ver moeten varen en omdat hun verladers niet willen meebetalen aan de schoonmaakkosten. Schippers die weigeren zelf te betalen krijgen geen vracht, en dus hebben ze geen inkomen meer.

Per 1 juli 2024 wordt een gedeelte van de gifgas ontluchting verboden. Dit gaat in fases, waardoor Zeer Zorgwekkende Stoffen nog steeds mogen worden ontgast. Het aanstaande EU verbod is al jaren bekend, net als de schade aan het milieu. Voor zover ons bekend zijn er in Gelderland geen gecertificeerde installaties aanwezig nog concrete bouwplannen. En het traject van vergunningen en de bouw van een ontgassingsinstallatie duurt naar schatting minstens 9 maanden, dus had al 1 oktober gestart moeten zijn.

Dat brengt de SP-fractie tot de volgende schriftelijke vragen:

1. Bent u bekend met de recente artikelen in De Gelderlander van maandag 25 september 2023 zoals: *Hans doet wat weinig schippers durven en komt in verzet: 'Ik vertik het om giftige stoffen de lucht in te blazen'*? <https://www.gelderlander.nl/arnhem/hans-doet-wat-weinig-schippers-durven-en-komt-in-verzet-ik-vertik-het-om-giftige-stoffen-de-lucht-in-te-blazen~a65a6923/>
2. Kunt u voor zover u daar zicht op heeft of kunt hebben, aangeven hoe de huidige praktijk op de Gelderse rivieren en kanalen is betreffende het varende ontgassen? Hoe vaak vindt dit plaats en welk percentage van de schippers doet dit nog? En in welke mate er sprake van 'ontgassingstoerisme' waarbij schippers bewust in Nederland varende ontgassen in plaats van in buurlanden waar dit verboden is?
3. Wat kunt u doen om schippers die niet varende willen ontgassen te ondersteunen?
4. Het ILT (Inspectie leefomgeving en Transport) heeft een kaart met rode en groene gebieden waar varende ontgassen nu nog mag, ook in Gelderland. Wat doet u om de gezondheid van bewoners in het door onze overheid aangegeven 'groen' vaarwater te beschermen? En is er onderzoek geweest naar de gezondheidseffecten van varende ontgassen op omwonenden?
5. Kunt u ons een overzicht geven van de recente initiatieven in Gelderland voor ontgassingsinstallaties en de status ervan? Wat is uw verwachting van het aantal gecertificeerde ontgassingsinstallaties in Gelderland per juli 2024? En welke inspanningen verricht het college om ervoor te zorgen dat er in Gelderland voldoende ontgassingsinstallaties komen en dat deze volgens de strengste milieu-eisen en gecertificeerd gaan werken?

Met vriendelijke groet,

Eric van Kaathoven (SP)